

Perun 15 je zbraň s plynovým funkčním systémem, který vychází z americké vojenské karabiny M4A2

KDYŽ SPUSTÍ BŮH HROMU

V době svého vzniku byly pušky ArmaLite AR-10 a AR-15 přelomem – doslova změnou, která bourala zažité postupy a principy konstrukce střelných zbraní. Po téměř padesáti letech služby se stávají běžným standardem, dostupným ve slušné kvalitě za rozumnou cenu i v Česku

autor | František Mikyňa

Vývoj a rozšíření dříve premiových technologií, desítky let zkušeností a koneckonců též masové nasazení – to jsou důvody, proč cena zbraní patřících i v sériovém vojenském provedení do kategorie „pro bohaté“ v posledních letech silně poklesla. Nicméně existují i vysloveně premiová provedení zbraní AR, která se pyšní materiály a díly, o nichž se může původním modelům pouze zdát. Supermoderní zbraně AR v té nejlepší kvalitě jsou až pětkrát dražší nežli základní (či chcete-li ekonomické) modely. Rozdíly v cenách se ještě zvýšily po zavedení

modelů s pístovým mechanismem, což byla reakce na nižší spolehlivost konstrukcí s přímým působením plynů.

V současnosti najdete na trhu různé modifikace „Amerik“ v cenovém rozsahu přibližně od 22 000 korun až po statisícové částky. „Pístovky“ i „plynovky“ přitom mají své zapřísáhlé fanoušky a odpůrce. Asi nejrozměňší stanovisko popisuje původní systém s přímým působením plynů jako vhodnější pro sportovní střelbu, zatímco těžší a někdy i méně přesný pístový mechanismus disponuje o mnoho vyšší spolehlivostí, zejména při střelbě dávkami. To je však paušalizace

s velkým množstvím výjimek a každý si musí nalézt tu svoji variantu.

PUŠKA ZA MĚSÍČNÍ PLAT

Český trh se zbraněmi byl dlouho deformován dostatkem ex-vojenských zcivilněných zbraní, které šly do prodeje za vysloveně dumpingové ceny. To se pomalu mění a v současnosti se nově vyrobená puška vycházející z populárního „Samopalů“ Sa vz. 58 cenově téměř vyrovná nízkorozpočtovým puškám AR-15 s přímým působením plynů. Jde hlavně o výrobky firem Diamondback, ArmaLite a tak dále.

Pokud k tomu přičtete i nárůst cen střeliva, kdy se původně přebytečné armádní náboje vz. 43 zdražily téměř na úroveň těch nejlevnějších civilních nábojů ráže .223 Remington, nezbyvá mnoho rozumných důvodů, proč si neopatřit levnou „Ameriku“.

Již zmíněný Diamondback lze porovnat za méně než 23 000 Kč, puška od Armalite byla k máni dokonce i s jednoduchým kolimátorem za částku kolem 25 000 Kč. Tyto modely se vyznačují použitím jednoduchého gasblocku s nosičem mušky, levnými plasty včetně předpažbí a šestnáctipalcovou hlavní s osazením pro

Ačkoliv je konstrukce pušek AR obecně známá a konstrukční plány seženete též na internetu, vyladit jednotlivé díly do funkčního celku rozhodně nezvládne každý

Perun 15 splňuje kritéria „Mil-Spec, takže zvládne výměnu spoušťového mechanismu i další tuning

CHRLIČI PLAMENŮ

V poslední době se na puškách systému AR stále častěji setkáte nejen s klasickými „prasaty“, tedy lineárními kompenzátory a rozptylovači plamene, ale i s otevřenými, případně tří- a čtyřprstovými flash hidery. Přitom nejde o žádnou novinku – jejich předchůdci se totiž objevovali už na prvních „černých puškách“ v dobách konfliktu ve Vietnamu. Proč ale dochází k tomuto návratu? „Staronové“ rozptylovače jsou totiž velmi účinné, bohužel ale stále trpí jednou nevýhodou, za niž sklízely kritiku již před padesáti lety: V terénu fungují jako spolehlivá „past“, do které se zachytí každá větvička či trs trávy. Designově méně atraktivní klecové provedení je proto praktičtější volbou. Je rovněž zajímavé, že mnohé v USA vyrobené zbraně s 14,5" hlavní mají svůj flash hider napevno přinýtován či přivařen k hlavní tak, aby zbrojovka vyhověla zákonu o minimální přípustné délce hlavní. Pak také odpadá 200dolarová spotřební daň, což ovšem český výrobce naštěstí splňovat nemusí.

AR-15 od Perun Arms má hlavň zakončenou klecovým rozptylovačem plamene, který se nezamotává ani do husté vegetace

granátomet vojenského stylu. Ve výsledku jde tedy o nejrozšířenější a nejlevnější díly – případná náhrada alespoň některých součástek zvedne cenu zbraně zhruba o další tři až pět tisíc korun, někdy i o mnohem více. Doplňme, že moderní puška by dnes již měla mít minimálně předpažbí upravené pro montáž RIS lišt a gasblock, který umožní použití sklopných nebo vyměnitelných mechanických mířidel. Pokud to vaše zbraň postrádá, budete do ní muset během let pravděpodobně ještě něco investovat.

V současné době najdete ve světě výrobce, kteří si prakticky všechny puškové díly dokážou bez ohledu na náklady vyrobit sami. Jsou tu však i společnosti s opačným přístupem. V tomto případě sice nejde o postup odpovídající klasickému pojetí puškařského řemesla, ovšem podobnou změnou si prošla většina oborů, takže bylo jen otázkou času, kdy dojde i na zbrojní výrobu. Na druhou stranu, právě konstrukce pušek AR je pro podobnou (r)evoluci skoro ideální. Kutilové si už dokonce poradili s vytištěním „áerka“ s plastovým lowerem, který při zkouškách nakonec neobstál jen

v jediném místě – odlomil se závit pro upevnění buffer tube, tedy dílu, díky němuž si nastavíte ideální délku pažby. Zkrátka, pokud dobře zpracujete závěr a hlavň, bude zbraň pravděpodobně fungovat i při levnějším provedení zbytku. Lze tedy zkombinovat díly různých výrobců do funkčního celku?

MODERNÍ ZBRAŇ „ZA DVACET“

Jen málokdo nechá zvědavého reportéra nahlédnout do své „tvůrčí svatyně“ právě ve chvíli, kdy chystá něco nového. V české společnosti Perun Arms ale udělali výjimku a představili mi dva nové exempláře AR-15 s označením Prototyp 1 a Prototyp 4, u kterých vývojáři použili za studena kované hlavň od České zbrojovky Uherský Brod. Komora odpovídala – alespoň dle značení – ráži 5,56 × 45 mm a na rozdíl od levných amerických AR zde čtrnáct a půl palce dlouhá hlavň (36,8 cm) postrádala již zmiňované osazení pro granátomet. Opatřit pušku moderním, volně plovoucím předpažbím, a přitom nechat na hlavní mohutný „rušič“ volného kmitání, by totiž postrádalo smysl.

Závěr pušky Perun 15 si během testovacích střelb poradil s náboji různé silných laborací

Horní segment pouzdra závěru („upper“) je zpracován čistě a kvalitně, což se u zbraní této cenové kategorie moc často nevidí

Poněkud diskutabilní je dle mého názoru použité stoupání závitu v poměru 1:12. To se totiž obvykle pojí se zbraněmi pro lehčí a rychlejší typy střel, které se stačí v dlouhé hlavni dostatečně roztočit a stabilizovat. Jistě, předvedené zbraně jsou především pokusnými demonstrátory a jejich hlavním úkolem je odladit celý systém pro bezchybnou funkci. V Perun Arms mi navíc kontrovali, že sériové zbraně dostanou hlavně s klasickým stoupáním 1:9, které je mnohem univerzálnější.

Dalším důležitým prvkem každého „áerka“ je upper receiver, tedy vrchní segment pouzdra závěru. V případě Perunu mne zaujala jeho kvalita a čistota zpracování – lze konstatovat, že tato součástka by neudělala ostudu ani zbraním vyšší cenové kategorie a konkrétně mi připomínala některé tchajwanské produkty, velmi oblíbené i ve Spojených státech. Předpažbí také nevyhlíželo vůbec špatně, a to jak ve verzi se „zámky“ fixačního systému Keymode, tak i s úchyty ve stylu M-lok. Pro profesionální nasazení vychází z testů lépe druhé z nich, tedy co se týká bleskové a přesné (de)montáže různých doplňků včetně puškohledů s vysokým přiblížením či laserových zářičů pro přesné

navádění střel. Pro amatérské či prepperské použití to však má jen minimální význam.

TUNEŘI ZBYSTŘETE

K dalším pozitivům patří i to, že na prvních perunech nenajdete pevnou mušku, která tím pádem nepřekáží ve výhledu přes kolimátor či jinou optiku. Hlaveň je ukončena spolehlivým klecovým rozptylovačem plamene. Z důležitých dílů pochválím ještě sestavu závěru: Ať už hodnotím nosič závorníku, anebo samotný závorník, obě součástky prošly v rámci této cenové kategorie mírně nadprůměrným zpracováním – v tomto ohledu se jako nejslabší jevil „lower receiver“, tedy spodní segment pouzdra závěru.

Sice přiznávám, že v kompletu s „upperem“ neseděl zle a celek navíc netrpěl ani přehnanými vůlemi, jenže pohled do zásobníkové šachty odhalil určité nedodělky. Naproti tomu zásobníky šly založit i vyjmout zcela bez problémů, a také chod spoušťového mechanismu nevybočoval

z běžného standardu. Sice jsem neměl možnost proměřit čepy mechanismu a jejich rozmístění, ovšem vzhledem k tomu, že by se mělo jednat o zbraň zhotovenou dle armádních kritérií Mil-Spec, neměla by dělat problémy ani případná výměna spoušťového mechanismu či jeho ladění. Plastové součástky 12,5“ exempláře patří k těm nejzákladnějším – sériová produkce ovšem dostane díly od osvědčené turecké značky DLG.

A závěrečné resumé? Měl jsem nevšední možnost prozkoumat dva ze čtyř prototypů, což je samo o sobě unikátní. Redaktorům se totiž předkládají spíše „nastrojenější“ kusky ve finálním provedení nežli exempláře „otřískané“ zkušebními provozem. A to koneckonců napovídá o důvěře výrobce ve své produkty. Perun Arms minimálně ukazuje nejen své schopnosti vychytat případné mouchy na své pušce, ale také poskytnout pohotový servis. ■

Perun Arms svou zbraň koncipuje jako „dostupnou pušku na dostupné střelivo“. Cílí hlavně na začátečníky, kteří si chtějí zvyknout na systém AR-15